

Radosti in tegobe penzionistov ter žlahtna komedija o nekdanjem življenju ob meji

V Kulturnem domu Gorica bleščeč začetek programa *Komigo 2026*

IVA KORSIČ

GORICA

Zelo prijetno je bilo vsaj za debelo uro in več odmisliti strah, ki nam sili v kosti ob misli na orožje, ki rožlja na raznih koncih sveta (najbolj kruto zdaj na bližnjem vzhodu), zaradi katerega usihajo tudi zelo mlada življenja. Odmik od vsega tega gorja je ponudil začetek programa *Komigo 2026*, trijezičnega festivala komičnega gledališča, ki ga 23. leto zapored pripravlja Kulturni dom Gorica v sodelovanju z različnimi slovenskimi in italijanskimi ustanovami in društvi. Zelo posrečen uvodni večer, 24. marca 2026, ki je priklikel v veliko dvorano goriškega Kulturnega doma številno občinstvo, so organizatorji zaupali štirim slovenskim, dobro znanim komikom, ki so kot za stavo podžigali gledalce, da se je smeh razlegal po vseh kotih. V režiji prekaljenega komika Vida Valiča so oder osvojili Jaka Šraufciger alias Vinko Šimek, Boris Kobal, Franci Kek in Boštjan Meglič – Peška, ki so svoje komične vrline vlili v predstavo *Penziči*. Najprej se je vsak od teh posebnih penzionistov v svojem slogu sam pojavil na odru in približno dvajset minut zabaval občinstvo s pripovedovanjem svojih mladostnih doživetij in dogodiljavev, ki je vsakemu žuboreče zanimivo tekkel tok življenja. V pripovedi so se brez dlake na jeziku dotaknili marsikatero tematike, tudi Jugoslavije, saj so svoje mladostne dni preživljali prav v tej nekdanji skupni državi. Seveda niso mogli niti mimo ljubezenskih dogodivščin in življenja v dvoje, ki prinaša svetle, a tudi manj svetle trenutke. Pomodrovali so o

današnjem svetu in tehničnih vragolijah, ki se jim človek ne more več upirati, saj je z njimi že prav zasvojen. Od štirih nastopajočih, ki prihajajo z različnih koncev Slovenije, tako da so se prepletali tudi različni načini komičnega podajanja, je po obvladovanju scene, sproščenosti in povsem naravnem razpredanju misli, popopranih z narečnim izražanjem in kakšno krepkejšo besedo, gotovo prednjačil Boris Kobal, nabriti "odrski maček", čigar komedija *Afrika ali na svoji zemlji* še zmeraj zaseda častno, neizbrisno mesto v zavesti gledalcev, ki smo ob njej uživali od začetka do konca. Med drugim je ihtavo povedal, kako mu gre na živce kaotičen promet in kako zdaj preživlja svoj prosti čas. V svoji z duhovitostjo prepredeni pripovedi je razkril tudi, kako se je vpisal na univerzo za tretje življenjsko obdobje z željo, da bi se naučil nemščine. Tako bo pripravljen, če se bodo Nemci, ki se zdaj spet oborožujejo, prikazali v naših krajih in imeli skomine po njih kot nekoč. Ob koncu samostojnega nastopa so se vsi štirje skupaj pojavili na odru in sede kot pravi penzionisti, ki imajo časa na pretek, so se, v slogu srečanja s prijatelji na klopci v parku, pogovarjali o marsičem, predvsem o težavah, ki jih imajo kot upokojenci. Govor je bil o življenjskih stroških, ki se višajo, pokojnine pa se ne, pa o raznih prigodah, o boleznih, s katerimi se vsak starejši človek prej ali slej mora spopasti, in o smrti, kateri žal ne moremo ubežati, čeprav bi se tako radi pred njo kar nekam skrili ...

Sladko grenki humor, prežet s kančki ironije, je pozabaval publiko, med katero je bilo seveda kot vselej veliko starejših gledalcev, ki so se ob humornem podajanju tegob in nadlog odrskih "penzičev" še sami nasmejali svojim težavam in vsaj za kratek čas pozabili nanje. Nekateri abonenti *Komigo 2026* so se 2. aprila 2026 (datum je bil povsem neposrečen, saj je bil to veliki četrtek! Včasih so tudi laične ustanove bolj upoštevale in spoštovale občutljivost vernih ljudi) zbrali v veliki dvorani Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica in si tam ogledali imenitno komedijo *Usje se je dalu*, ki je nastala v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica, Zavoda Scharamouche in Go! 2025. Zelo zabavna predstava pod režijsko roko Tereze Gregorič, ki je vsebino začinila z marsikatero zelo duhovito in posrečeno domisljico, govori o naši meji med Italijo in nekdanjo Jugoslavijo, ki je tako absurdno zarezala v prej enotno ozemlje in potekala kar čez dvorišči posameznih domačij in posegla celo med grobove, kot se je to zgodilo na mirenskem pokopališču. Dramsko delo, ki so ga napisali Tereza Gregorič, Borut Petrovič in Jakob Šfiligoj, predstavlja vrh večletnega zbiranja zgodb pričevalk in pričevalcev o meji in življenju ob njej od l. 1947 do l. 1991, ko je razpadla Jugoslavija. Natančno in dolgoletno zbirateljsko raziskovanje zgodovine preprostih ljudi je sodilo v projekt *Sezona obiranja zgodb*, ki ga je izvajal Zavod Scaramouche,

katerega direktorica in soustanoviteljica je Tereza Gregorič skupaj z Borutom Petrovičem in Jakobom Šfiligojem. Pričevalcev je bilo 79, a bilo bi jih lahko še veliko več, saj vsak izmed nas mejašev ima kakšno anekdoto na račun meje in še zlasti "švercanja", ki je v tistih časih bujno cvetelo. V zabavni, a tako kruto resnični komediji, ki je premiero doživela v septembru 2025 in je bila del uradnega programa GO! 2025, komedijske like živahno oživljajo odlični igralci Patrizia Jurinčič Finžgar, Marjuta Slamič, Borut Petrovič, Jakob Šfiligoj, Mitja Rupel, Anže Vrabc in Blaž Pahor. Predstava *Usje se je dalu* je na letošnjem festivalu *Dnevi komedije* v Slovenskem ljudskem gledališču Celje prejela kar tri nagrade: žirija jo je proglasila za *žlahtno komedijo*, Patrizio Jurinčič Finžgar za *žlahtno komedijantko* za vlogo Pine, Matijo Rupla pa za *žlahtnega komedijanta* za vlogo Giovanniya, Uršule (res krasno se je preobrazil v ta starejši ženski lik in z njim izzval salve smeha) in Nika. Komedija, ki jo pestri sočna narečna govorica in žlahtnijo izbrušene, duhovite igralske kreacije, je že postala prava uspešnica. Njene ponovitve vsakič beležijo polno zasedene dvorane, iz katerih gledalci gredo "židane volje".

